

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра господарського права

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПРАВО СОТ»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Спеціалізація – «Міжнародне публічне право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Затверджено на засіданні
Вченої ради
протокол № від р.

Ректор

_____ **Анатолій Гетьман**

Харків 2021

Програма навчальної дисципліни «Право СОТ» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» спеціалізації «Міжнародне публічне право» міжнародно-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 25 с.

Розробники:

Остапенко Юлія Ігорівна, кандидатка юридичних наук, доцентка, асистентка кафедри господарського права

Затверджено на засіданні кафедри господарського права протокол № __ від __. __ 2021 р.

Завідувач кафедри _____ Д. В. Задихайло

Оглав

1. Вступ.....	4
2. Опис навчальної дисципліни (навчальні одиниці).....	9
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	9
4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	12
4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять.....	12
4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти	13
4.3. Освітні технології та методи навчання.....	15
4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни	15
4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	17
Додаток 1.17Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни .	19
Додаток 2. Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей	22
Додаток 3. Матриця зв'язків модулів навчальної дисципліни, результатів навчання та предметних компетентностей в програмі навчальної дисципліни	25

\

1. ВСТУП

1.1. *Мета та завдання* навчальної дисципліни.

Мета навчальної дисципліни – формування студентами магістерського освітньо-кваліфікаційного рівня цілісної системи знань про: міжнародно-правові основи регулювання міжнародної торгівлі товарами та послугами в контексті сучасних явищ та трендів; правову систему СОТ; зміст угод СОТ, які складають «пакет документів СОТ», ступінь їх застосування у внутрішньому законодавстві членів СОТ, передусім в Україні; стан існуючого міжнародного торговельного правопорядку, недоліки та проблеми його розвитку; доктринальні та нормативні підходи щодо правового регулювання відносин у системі СОТ, пов'язаних з укладенням, виконанням та виходом із «пакету» договорів СОТ; здійснення підготовки студентів до самостійного інноваційного вирішення професійних завдань, зокрема, підготовки проектів звернень до СОТ.

Завдання – формування теоретичних знань у сфері права СОТ та розуміння системоутворюючих категорій останнього, а саме щодо загальних положень угод СОТ та відповідних нормативно-правових актів, які регулюють міжнародний торговельний правопорядок; формування навичок щодо тлумачення та застосування норм права СОТ, встановлення та юридичного обґрунтування прецедентів та законодавства в процесі роботи за юридичною спеціальністю; набуття студентами умінь чітко обґрунтовувати власну позицію та прийняти рішення за конкретним завданням з права СОТ; ефективно проводити наукові дослідження; використовувати національні та міжнародні джерела інформації при підготовці до практичних занять з права СОТ.

Статус навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми: за вибором студента

1.2. *Пререквізити:* господарське право, міжнародне право, «Міжнародне приватне право».

1.3. *Кореквізити:* «Право міжнародних організацій», «Міжнародне економічне право».

1.4. *Постреквізити:* ведення міжнародних переговорів, актуальні проблеми міжнародного права

1.5. *Перелік предметних компетентностей здобувача вищої освіти:*
ПК-1. Знання мотивів розробки та прийняття угод СОТ.

ПК-2. Знання в умовах інноваційного розвитку економіки основоположних механізмів міжнародно-правових актів – угод СОТ.

ПК-3. Здатність до системного аналізу положень таких галузей права, як теорія держави та права, конституційне право, міжнародне право, цивільне право, господарське право, міжнародне приватне право, митне право.

ПК-4. Навички правозастосовної діяльності в роботі з текстом угод СОТ.

ПК-5. Знання системи правових засобів захисту прав і законних інтересів держави, юридичних та фізичних осіб у сфері міжнародної торгівлі.

ПК-6. Уміння користуватись механізмом правових засобів захисту прав і законних інтересів держави, юридичних та фізичних осіб у сфері міжнародної торгівельної діяльності, вирішення спорів в рамках СОТ .

ПК-7. Знання інноваційної системи, компетенції та класифікації системи органів СОТ у сфері міжнародної торгівельної діяльності в умовах ІV промислової революції.

ПК-8. Знання системного порядку здійснення заходів міжнародного нагляду (контролю з боку органів СОТ) у сфері міжнародної торгівельної діяльності, визначення інноваційності підходів.

ПК-9. Знання особливого механізму заходів щодо оскарження результатів заходів міжнародного нагляду (контролю з боку органів СОТ) у сфері міжнародної торгівельної діяльності.

ПК-10. Здатність до використання міжнародно-правового інструментарію для усунення порушень правил і вимог СОТ.

ПК-11. Уміння складати необхідні документи з урахуванням норм права СОТ в умовах інноваційного розвитку економіки.

ПК-12. Здатність до пошуку альтернативних, інноваційних рішень щодо спорів у міжнародній торгівельній діяльності.

ПК-13. Уміння здійснювати юридичну експертизу угод СОТ та актів внутрішнього права, які стосуються міжнародної торгівельної діяльності.

ПК-14. Уміння аналізувати механізм моніторингу торгової політики.

ПК-15. Уміння аналізувати та коментувати зміст спорів СОТ (на прикладах справ поданих до СОТ).

ПК-16. Уміння пояснити етапи вирішення спорів у СОТ.

ПК-17. Уміння логічно використовувати практику спорів СОТ у вирішенні спорів з міжнародної торгової діяльності як альтернативний метод вирішення спорів у відповідній області.

ПК-18. Знання сутності самого механізму вирішення спорів. Його основних принципів.

ПК-19. Уміння використовувати у правозастосовній діяльності прецеденти у спорах СОТ як джерело-процедуру вирішення спорів щодо здійснення торгівельної діяльності.

ПК-20. Уміння формувати внутрішнє переконання та приймати справедливе правове рішення у процесі вирішення практичних завдань щодо спорів у міжнародній торгівельній діяльності, визначення рівня інноваційності відповідного механізму вирішення спорів.

1.6. *Перелік результатів навчання здобувача вищої освіти:*

РНС НД – 1.1. Здатність продемонструвати знання щодо становлення правової системи СОТ, її основних завдань та функцій у сфері міжнародної торгівельної діяльності в умовах ІV промислової революції.

PHC НД – 1.2. Здатність виокремити правову характеристику компетентності керівних органів СОТ як інноваційних керівних органів країн-членів СОТ в умовах розвитку сучасної економіки

PHC НД – 1.3. Інтерпретувати зміст основних етапів становлення права СОТ.

PHC НД – 1.4. Аналізувати положення таких навчальних дисциплін, як теорія держави та права, конституційне право, міжнародне право, цивільне право, господарське право, міжнародне приватне право.

PHC НД – 2.1. Здатність продемонструвати знання та розуміння основоположних форм організації функціонування правової системи СОТ в умовах інноваційного розвитку економіки, а також розуміння основоположних механізмів міжнародно-правових актів – угод СОТ.

PHC НД – 2.2. Вживати норми права СОТ та його принципи для захисту інтересів України, у тому числі для ліквідації законодавчих бар'єрів на шляху українських товарів та послуг за кордоном.

PHC НД – 2.3. Здійснювати аналіз впливу угод СОТ на національну правову систему.

PHC НД – 2.4. Здійснювати юридичну експертизу самих угод СОТ та актів внутрішнього права, які стосуються міжнародної торгівельної діяльності.

PHC НД – 2.5. Аналіз закономірностей вирішення спорів за допомогою угод СОТ та встановлення особливостей щодо спорів, які мали статуси прецедентів у рамках СОТ, а також системного аналізу позицій сторін щодо цих спорів.

PHC НД – 2.6. Пояснити закономірності щодо угод СОТ та особливості міжнародно-правового регулювання міжнародної торгівлі, а також встановити основи понятійного апарату та професійну термінологію.

PHC НД – 2.7. Скласти план безперервної самоосвіти та самовдосконалення щодо системного вивчення механізмів взаємодії права СОТ та національного законодавства.

PHC HD – 3.1. Здійснювати пошук альтернативних рішень щодо спорів у міжнародній торгівельній діяльності, новітніх, інноваційних, альтернативних механізмів вирішення спорів у рамках СОТ .

PHC HD – 3.2. Проаналізувати уніфікований механізм правового захисту, який викладений у текстах угод СОТ в ув'язці з українським законодавством та правовою системою, яка склалася з моменту інтеграційних процесів країни до СОТ

PHC HD – 3.3. Проаналізувати систему правових інноваційних засобів захисту прав і законних інтересів держави, юридичних та фізичних осіб у сфері міжнародної торгівлі.

PHC HD – 3.4. Пояснити можливості використання правових засобів захисту прав і законних інтересів держави, юридичних та фізичних осіб у сфері міжнародної торгівлі, наданих нормативною базою СОТ.

PHC HD – 3.5. Інтерпретувати систему, компетенцію та класифікації органів міжнародного нагляду (контролю з боку органів СОТ) у сфері міжнародної торгівельної діяльності.

PHC HD – 3.6. Продемонструвати уміння здійснення процедури звертання до органів СОТ як до альтернативного органу вирішення торгових спорів.

PHC HD – 3.7. Надавати юридичні висновки у конкретних випадках у правозастосовній діяльності, у тому числі щодо необхідності звернення до альтернативних органів вирішення спорів (СОТ та Міжнародний комерційний арбітраж) .

PHC HD – 3.8. Проаналізувати сутність деяких конкретних спорів у СОТ за участю України як сторони спору.

PHC HD – 3.9. Проаналізувати процес моніторингу торгівельної політики у країнах-учасницях СОТ.

PHC HD – 3.10. Пояснити перспективи ухвалення справедливого правового рішення в процесі вирішення спорів у міжнародній торгівельній діяльності в умовах інноваційного розвитку економіки.

1.7. Модулі програми навчальної дисципліни.

Модуль 1. Загальні засади створення та функціонування СОТ.

Модуль 2. Основи правового регулювання торгівельних відносин у рамках СОТ.

Модуль 3. Вирішення спорів в рамках СОТ. Механізм моніторингу торгівельної політики.

2. Опис навчальної дисципліни (навчальні одиниці)

Курс	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Дидактична структура та кількість годин
Кількість кредитів ЄКТС: 4,0 Кількість модулів: 3 Загальна кількість годин: 120 Тижневих годин: 4	Рівень освіти – другий (магістерський) Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право»	Модуль 1 Лекції: 4 Практичні заняття: 4 Самостійна робота: 32 Модуль 2 Лекції: 3 Практичні заняття: 3 Самостійна робота: 24 Модуль 3 Лекції: 3 Практичні заняття: 3 Самостійна робота: 24 Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні засади створення та функціонування СОТ.

Правопорядок у міжнародній правовій системі: поняття міжнародної торгової системи; зміст понять правовий господарський порядок та торговий порядок; особливості міжнародного торгового порядку; дві сторони міжнародного торгового порядку. Принципи міжнародного торгового права. Історичний розвиток ГАТТ: багатосторонні торгівельні переговори. Історичні ідеї національних об'єднань: історичні та теоретичні передумови створення торгових організацій. «Вино та сукно»: закон порівняльних переваг Давіда Рикардо. Передісторія створення ГАТТ. Міжнародна

організація ГАТТ-1947. Розробка та прийняття Генеральної угоди з торифів та торгівлі 1947 року. Тимчасове застосування ГАТТ-47. Багатосторонні торгівельні переговори: їх основи.

Світова організація торгівлі як міжнародна організація: установа Світової організації торгівлі: причини створення СОТ, процес створення СОТ. Роль, цілі, функції СОТ. Звільнення від зобов'язань. Структура СОТ: Конференція Міністрів, Генеральна Рада, Секретаріат, ради у рамках СОТ, комітети. Юридичний статус СОТ. Процедура прийняття рішень у СОТ. Членство у Світової організації торгівлі. Загальні питання членства. Митна територія як член СОТ. Різний рівень зобов'язань. Процедура вступу до СОТ та процес приєднання. Членство на сучасному етапі. Україна та СОТ: історія вступу України до СОТ; пряма дія права СОТ в Україні; нормативно-правове регулювання відносин України та СОТ; імплементація права СОТ в українське законодавство.

Модуль 2. Основи правового регулювання торгівельних відносин у рамках СОТ.

Структура права СОТ. Основи класифікації права СОТ: загальнообов'язкові договори; факультативні договори. Домовленість о лібералізації, досягнута у рамках СОТ. Гаванська хартія і СОТ. Обов'язок по імплементації права СОТ. Розвиток права СОТ. Генеральна угода з тарифів та торгівлі. Становлення ГАТТ: раунди переговорів; становлення тексту ГАТТ-1947; недоліки ГАТТ-47; зміни внесені в ГАТТ-47 у ході Уругвайського раунду. Структура ГАТТ-1994. Загальна характеристика. Тлумачення права СОТ.

Багатосторонні угоди з торгівлі товарами, Додаток 1а (Угода про пов'язані з торгівлею інвестиційні заходи (ТРИМС); Угода про застосування ст. VII ГАТТ 1994 року («Кодекс митної вартості»); Угода про передвідвантажувальну інспекцію; Угода про правила визначення походження; Угода про процедури ліцензування імпорту; . Угода про

технічні бар'єри в торгівлі; Угода про застосування статті VI Генеральної угоди з тарифів і торгівлі 1994 року (Антидемпінговий кодекс); Угода про субсидії та компенсаційні заходи; Угода про застосування санітарних та фітосанітарних заходів; Угода про сільське господарство; Угода про захисні заходи).

Правове регулювання торгівлі послугами (ГАТС), Додаток 1В.

Правове регулювання торгівельних аспектів прав інтелектуальної власності в рамках СОТ: Угода по торговим аспектам прав інтелектуальної власності (ТРИПС), Додаток 1С.

Модуль 3. Механізм вирішення спорів у рамках СОТ. Механізм моніторингу торговельної політики

Становлення системи вирішення спорів в рамках ГАТТ/СОТ. Загальна характеристика системи вирішення спорів в рамках СОТ: міждержавний характер суперечок в рамках СОТ; принцип мирного вирішення спорів і механізм вирішення суперечок СОТ. Об'єкт і ціль Домовленості про правила і процедури вирішення спорів. Охоплені угоди.

Загальні правила вирішення спорів (принцип повинного процесу – Due Process). Процедура вирішення спорів (загальна характеристика звичайних процедур; спеціальні правила додаткових процедур вирішення спорів). Загальні застосовні процедури. Консультації. Розгляд спорів третейськими судами. Зміст доповіді третейської групи. Апеляція. Юридична сила актів, яка застосовується в рамках механізму вирішення спорів СОТ. Вимоги виконання рішення та рекомендацій Органів вирішення спорів у розумний строк. Спир у відношенні наявності чи порівнянності з охопленими Угодою заходів, прийнятих з метою виконання рекомендацій і рішень органу вирішення спору. Тимчасові заходи, що застосовуються при невиконанні рекомендація і рішень в розумний період часу. Можливості оскаржити припинення поступок в арбітражі. Особливі механізми вирішення спорів. Орган вирішення спорів.

Механізм моніторингу торговельної політики. Цілі та періодичність моніторинг торговельної політики країн-членів СОТ. Орган з моніторингу торговельної політики.. Процедура підготовки та проведення засідання з огляду торговельної політики. Документація, на основі якої проводиться огляд торговельної політики.

4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять

Форми організації освітнього процесу: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи.

Види навчальних занять: лекція, практичне (семінарське, індивідуальне) заняття, консультація.

Лекція – призначена для викладення теоретичного матеріалу. Лекція вводить студентів у галузь наукових знань з права СОТ, знайомить їх з основними науково-теоретичними положеннями і методологією, показує взаємозв'язок з іншими галузями права. Лекція визначає зміст інших видів навчальних занять.

Практичне заняття – вид навчального заняття, на якому студенти під керівництвом викладача шляхом виконання певних, відповідним чином сформульованих завдань закріплюють теоретичні положення навчальної дисципліни. На цих заняттях здійснюється активне формування і розвиток у студентів навичок і умінь у галузі права СОТ, які необхідні для професійної діяльності. Практичне заняття включає проведення контролю знань, умінь і навичок, розв'язання задач з їх обговоренням, виконання контрольних завдань, їх перевірку та оцінювання. Оцінки, одержані студентом під час практичного заняття, враховуються при визначенні підсумкової кількості балів.

Семінарське заняття – вид навчального заняття, на якому викладач організовує дискусію з попередньо визначених проблемних питань з права СОТ. На семінарських заняттях студенти вчаться вільно обговорювати

науково-теоретичні положення права СОТ, висловлювати свою думку, розвивати самостійність мислення.

Перелік тем семінарських занять визначається навчальною програмою. На кожному семінарському занятті викладач оцінює рівень підготовлених студентами рефератів, виступів, активність їх в дискусії, вміння формулювати та відстоювати свою позицію тощо. Оцінки за кожне семінарське заняття враховуються при визначенні підсумкової оцінки.

Індивідуальне заняття – вид навчального заняття, проводиться з окремими студентами, які виявили особливі здібності в навчанні та схильність до науково-дослідної роботи і творчої діяльності з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуального творчого обдарування. Видами індивідуальних занять є: реферати, наукові статті, наукові доповіді. Вони виконуються студентами у терміни, передбачені навчальним планом під керівництвом викладача. Індивідуальні заняття можуть проводитися для студентів, які мають певні відставання у навчанні. Індивідуальні заняття організуються у позанавчальний час за окремим графіком, складеним кафедрою.

Консультація – вид навчального заняття, на якому студент отримує від викладача відповіді на окремі питання або пояснення окремих теоретичних положень чи їх практичного застосування. Консультація проводиться за графіком, який складається кафедрою.

4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота студентів – це форма організації освітнього процесу, що охоплює різноманітні види індивідуальної і колективної навчальної діяльності, яка здійснюється під час аудиторних або позааудиторних занять під загальним чи безпосереднім керівництвом викладача.

Форми самостійної роботи студентів:

➤ виконання домашніх завдань – вивчення теоретичного матеріалу та виконання спеціальних завдань щодо нього;

- підготовка проектів документів, які надаються країною-членом СОТ при вирішенні спорів, осмислення правових позицій в останніх та обґрунтування для вирішення торгівельних спорів у рамках СОТ;
- доопрацювання лекційного матеріалу: ознайомлення з додатковими нормативно-правовими актами за викладеним матеріалом, аналіз текстів документів та практики застосування норм чинного законодавства на які були посилання в лекційному матеріалі, аналіз зв'язків між національним законодавством та міжнародними нормами, викладеними у угодах СОТ;
- робота в інформаційних мережах – користування базами даних, інформаційно-пошуковими та інформаційно-довідковими системами, автоматизованими бібліотечними системами, електронними журналами тощо;
- написання реферату за вузькоспеціальною проблематикою – висвітлення актуальної теми за вузькоспеціальною проблемою курсу «Право СОТ». Тема реферату обирається за однією з тем навчального курсу та затверджується викладачем;
- узагальнення наукової літератури за певною темою – за визначеними викладачем темами студент підбирає актуальну і цікаву наукову літературу, опрацьовує та надає її викладачу;
- узагальнення судових рішень за певною темою навчальної дисципліни;
- підготовка та публікація наукових статей чи тез – тему наукової статті чи тез студент погоджує з лектором або викладачем, під керівництвом якого буде виконуватися такий вид наукової самостійної роботи;
- участь у конкурсах студентських наукових робіт, участь у наукових конференціях, круглих столах тощо.

4.3. Освітні технології та методи навчання

Традиційні методи:

– методи усного опитування, бесіди, виступи студентів на практичному

занятті, пояснення до виконаного завдання або окремих його розділів, усні повідомлення студентів, відповіді на запитання викладача під час аудиторних занять, участь у дискусіях, участь в обговоренні проектів документів, які складаються студентами;

– методи письмової підготовки: контрольні роботи студентів, написання тестових завдань, домашні завдання, конспекти, есе, реферати, кросворди в межах запропонованих тем, складання тез-доповідей щодо обраних тем.

Інноваційні методи: групові проекти.

4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни

Формами контролю знань студентів є поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль знань студентів включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе або реферату за ініціативи студента. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);
- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквиумів.

Впродовж семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль							Підсумкова оцінка знань (залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
max 20	max 10	max 15	max 10	max 15	max 10	max 20	max 100

Критерії оцінювання результатів навчання:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 20	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження. Вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні і практичні висновки.
	15	Основні питання висвітлено поверхнево, висновки не мають самостійного характеру.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок, немає висновків, студент слабо володіє матеріалом роботи.
Залік	Max 100	Відмінне володіння матеріалом із дисципліни.
	Min 60	Достатнє засвоєння матеріалу з дисципліни.

4.5. *Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни*

Основна література:

1. Ван ден Боше П., Бекетов С. Вступ до права Світової організації торгівлі. Київ. Ін Юре. 2011. 100 с.
2. С. Г. Осика, О. О. Бакалінська, В. Т. Пятницький Право Світової організації торгівлі – стрижень міжнародного торговельно-економічного права : навч. посіб. у 3-х т. Київ. Київ. нац. торг.-екон. ун-т. 2019. 596 с.
3. Крупчана О.Д., Білоусова Ю. В. Коментар законодавства про Світову організацію торгівлі. Київ. «Видавничий дім «Професіонал». 2011. 488 с.
4. Мартинов А. Ю. Світова організація торгівлі. Енциклопедія історії України : у 10 т. К. : Наук. Думка. 2012. Т. 9 :. 478 с.
5. Осика С.Г., Пятницький В.Т. Світова організація торгівлі. Київ. «К.І.С.». 2005. 514 с.
6. Шумило В. М. Право ВТО: учебник для магистров и аспирантов. Москва. Юрайт. 2014. 219 с.
7. Чибісов Д. М. Процедура вирішення спорів в рамках Світової організації торгівлі: теорія і практика. Одеса. 2011. Вип. 42. 352 с.
8. Швайка Л.А. Державне регулювання економіки: підручник. К.: Знання, 2008. 462 с.
9. Зенкин И. В. Право Всемирной торговой организации. Москва. Международные отношения. 2014. 789 с.

Додаткова рекомендована література:

1. Задихайло Д. В. Галузева економічна політика держави: проблеми правового забезпечення: колект. Монографія. Х. : Юрайт, 2013. 520 с.
2. Мілаш В.С. Господарське право: Курс лекцій: У 2 ч. Ч. 2. Харків. Право. 2008. 336 с.
3. Задихайло Д. В., Пашков В. М. Господарське право: підручник. Харків. Право. 2012. 696 с.

4. Щекина Е. А. Правовой обычай международной торговли как источник международного частного права: монография. Харьков. Крок, 2007. 221 с.

5. Остапенко Ю. І. Напрями та зміст модернізації законодавчого регулювання телекомунікаційних відносин в Україні: монографія. Х: Юрайт, 2014. 192 с.

6. Остапенко Ю. І. «М'яке право» у регулюванні господарських відносин . Економічна теорія та право. 2017. № 1. С. 98-107

7. Остапенко Ю. І., Господарське законодавство України в системі координат суспільних трансформацій: монографія. Харків. Юрайт, 2018. 188 с.

8. Швидка Т. І. Економічна конкуренція: сучасний стан законодавчого забезпечення та перспективи його модернізації: монографія. Харків. Право. 2020. 374 с.

Рекомендовані інтернет-ресурси

Офіційний портал Верховної ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>

Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL : <https://www.wto.org/>

Офіційний сайт Міністерство економічного розвитку і торгівлі України/ URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

Додаток 1

Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни

Шифр та назва компетентностей за спеціальністю і/або спеціалізацією	Шифр та назва компетентностей з навчальної дисципліни
ЗК – загальні (універсальні) компетентності.	ПК – предметні компетентності з навчальної дисципліни
ЗК – 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПК-1. Знання мотивів розробки та прийняття угод СОТ. ПК-5. Знання системи правових засобів захисту прав і законних інтересів держави, юридичних та фізичних осіб у сфері міжнародної торгівлі.
ЗК-3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ПК-2. Знання в умовах інноваційного розвитку економіки основоположних механізмів міжнародно-правових актів – угод СОТ. ПК-6. Уміння користуватись механізмом правових засобів захисту прав і законних інтересів держави, юридичних та фізичних осіб у сфері міжнародної торгівельної діяльності, вирішення спорів в рамках СОТ.
ЗК-1.2. Здатність до алгоритмізації процесів прийняття рішень та виконання дій.	ПК-3. Здатність до системного аналізу положень таких галузей права, як теорія держави та права, конституційне право, міжнародне право, цивільне право, господарське право, міжнародне приватне право, митне право.
ЗК-10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.	ПК-4. Навички правозастосовної діяльності в роботі з текстами угод СОТ.
ЗК – 9. Здатність працювати в міжнародному середовищі.	ПК-13. Уміння здійснювати юридичну експертизу угод СОТ та актів внутрішнього права, які стосуються міжнародної торгівельної діяльності. ПК-16. Уміння пояснити етапи вирішення спорів у СОТ.
ЗК – 1.32. Здатність приймати неупереджені і вмотивовані рішення.	ПК-7. Знання інноваційної системи, компетенції та класифікації системи органів СОТ у сфері міжнародної

	торгівельної діяльності в умовах IV промислової революції. ПК-8. Знання системного порядку здійснення заходів міжнародного нагляду (контролю з боку органів СОТ) у сфері міжнародної торговельної діяльності, визначення інноваційності підходів.
ЗК – 1.31. Здатність до безперервної самоосвіти та самовдосконалення.	ПК-15. Уміння аналізувати та коментувати зміст спорів СОТ (на прикладах справ поданих до СОТ).
ЗК – 1.19. Навички розв’язання складних, нетипових проблем.	ПК-19. Уміння використовувати у правозастосовній діяльності прецеденти у спрах СОТ як джерело-процедуру вирішення спорів щодо здійснення торговельної діяльності.
СК – спеціальні компетентності	
СК – 8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів. СК – 1.10 Здатність застосовувати різноманітні механізми вирішення спорів, що можуть виникати у зв’язку із провадженням підприємницької діяльності в міжнародному контексті.	ПК-9. Знання особливого механізму заходів щодо оскарження результатів заходів міжнародного нагляду (контролю з боку органів СОТ) у сфері міжнародної торговельної діяльності. ПК-12. Здатність до пошуку альтернативних, інноваційних рішень щодо спорів у міжнародній торговельної діяльності.
СК – 15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.	ПК-11. Уміння складати необхідні документи з урахуванням норм права СОТ в умовах інноваційного розвитку економіки. ПК-14. Уміння аналізувати механізм моніторингу торгової політики.
СК – 1.2 Здатність до застосування платіжних операцій при реалізації зовнішньоекономічної діяльності.	ПК-17. Уміння логічно використовувати практику спорів СОТ у вирішенні спорів з міжнародної торгової діяльності як альтернативний метод вирішення спорів у відповідній області.
СК – 5. Здатність використовувати правовий інструментарій у процесі підписання зовнішньоекономічного контракту.	ПК-18. Знання сутності самого механізму вирішення спорів. Його основних принципів.

<p>СК – 1.29 Здатність аналізувати та інтерпретувати правову позицію щодо складних ситуацій, враховуючи використання альтернативних правових підходів при вирішенні спорів у міжнародній торгівельній діяльності.</p>	<p>ПК-20. Уміння формувати внутрішнє переконання та приймати справедливе правове рішення у процесі вирішення практичних завдань щодо спорів у міжнародній торгівельній діяльності, визначення рівня інноваційності відповідного механізму вирішення спорів.</p>
<p>СК – 1.26 Знання зв'язку теоретичних аспектів міжнародного права з практикою правозастосування, вміння працювати з різними джерелами сучасного міжнародного права.</p>	<p>ПК-10. Здатність до використання міжнародно-правового інструментарію для усунення порушень правил і вимог СОТ.</p>

Додаток 2

Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей

Шифр та назва РН за спеціальністю і / або спеціалізацією	Модуль НД	Шифр та назва РН з навчальної дисципліни
ПРН – результати навчання за спеціальністю /спеціалізацією (обрати результати навчання згідно зі змістом навчальної дисципліни)		Результати навчання з навчальної дисципліни
ПРН – 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.	№1	РНС НД – 1.1. Здатність продемонструвати знання щодо становлення правової системи СОТ, її основних завдань та функцій у сфері міжнародної торгівельної діяльності в умовах ІV промислової революції.
ПРН – 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.	№1	РНС НД – 2.1. Здатність продемонструвати знання та розуміння основоположних форм організації функціонування правової системи СОТ в умовах інноваційного розвитку економіки, а також розуміння основоположних механізмів міжнародно-правових актів – угод СОТ.
ПРН – 1.28. Тлумачити і застосовувати норми матеріального і процесуального права у процесі здійснення адвокатської діяльності.	№2	РНС НД – 2.5. Аналіз закономірностей вирішення спорів за допомогою угод СОТ та встановлення особливостей щодо спорів, які мали статуси прецедентів у рамках СОТ, а також системного аналізу позицій сторін щодо цих спорів.
ПРН – 1.10. Аналізувати й	№2	РНС НД – 2.7. Скласти план безперервної самоосвіти та

оцінювати роль міжнародних організацій у транскордонній торгівельній та інвестиційній діяльності.		самовдосконалення щодо системного вивчення механізмів взаємодії права СОТ та національного законодавства.
ПРН – 1.26. Демонструвати концептуальні знання на рівні новітніх досягнень в сфері міжнародного публічного і міжнародного приватного права як основи для креативного мислення та інноваційної діяльності.	№2	РНС НД – 3.7. Надавати юридичні висновки у конкретних випадках у правозастосовній діяльності, у тому числі щодо необхідності звернення до альтернативних органів вирішення спорів (СОТ та Міжнародний комерційний арбітраж) .
ПРН1.9. Аналізувати вплив глобалізаційних процесів на тенденції правового регулювання транскордонної підприємницької діяльності.	№2	РНС НД – 3.3. Проаналізувати систему правових інноваційних засобів захисту прав і законних інтересів держави, юридичних та фізичних осіб у сфері міжнародної торгівлі.
ПРН – 17. Інтегрувати необхідні знання та розв’язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.	№2	РНС НД – 2.2. Вживати норми права СОТ та його принципи для захисту інтересів України, у тому числі для ліквідації законодавчих бар’єрів на шляху українських товарів та послуг за кордоном.
ПРН – 1.2. Висловлювати, аргументувати та відстоювати свою правову позицію у різних видах юридичних практики, зокрема – у різних видах	№3	РНС НД – 3.9. Проаналізувати процес моніторингу торгівельної політики у країнах-учасниках СОТ.

юридичних процесів.		
ПРН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.	№3	РНС НД – 3.4. Пояснити можливості використання правових засобів захисту прав і законних інтересів держави, юридичних та фізичних осіб у сфері міжнародної торгівлі, наданих нормативною базою СОТ.
ПРН – 1.32. Демонструвати навички самостійно здійснювати захист власних професійних прав залежно від набутого статусу та надавати правничу допомогу іншим фахівцям у галузі права.	№3	РНС НД – 3.7. Надавати юридичні висновки у конкретних випадках у правозастосовній діяльності, у тому числі щодо необхідності звернення до альтернативних органів вирішення спорів (СОТ та Міжнародний комерційний арбітраж) .

